

Commissie Zorgvuldig Bestuur

CZB/KL/KBO/2024/496

BETREFT: aanrekenen van schoolkosten

1. PROCEDURE

1.1. Ontvangst: per mail op 17 januari 2024 en aangetekend op 23 januari 2024.

1.2. Verzoekers

(W)) en (X), ouders van een leerling

1.3. Betrokken school

- School: (Y).

- Schoolbestuur: (Z)

1.4. CZB

Bij e-mail d.d. 17 januari 2024 en per aangetekende brief d.d. 17 januari 2024, aangetekend verzonden op 18 januari 2024, zenden de verzoekers hun klacht aan het secretariaat van de Commissie.

Bij e-mail en bij aangetekende zending van 25 januari 2024 wordt het schoolbestuur door het secretariaat in kennis gesteld van de klacht, gewezen op de mogelijkheid om een verweerschrift in te dienen en uitgenodigd voor de zitting van 20 februari 2024.

Bij e-mail van 25 januari 2024 worden de verzoekers eveneens uitgenodigd voor de zitting van 20 februari 2024.

Bij e-mail en aangetekende brief van 7 februari 2024 bezorgt de verwerende partij het secretariaat een verweerschrift met bijbehorende stukken.

Bij e-mail van 7 februari 2024 wordt het verweer aan de verzoekers verzonden.

De betrokken partijen werden gehoord tijdens de zitting van 20 februari 2024.

2. INHOUD van de KLACHT

De verzoekers stellen een formele klacht in te dienen tegen de basisschool (Y) in (Yy) teneinde de school aan te manen zich aan de decretale bepalingen rond het kosteloos basisonderwijs te houden en om in tweede instantie ook hun aantoonbare kosten terug te vorderen.

Volgens de verzoekers schendt de school immers systematisch de bepalingen rond het kosteloos basisonderwijs. Zij vragen ouders om materiaal aan te kopen dat de school dient te voorzien (zoals potlood, slijper, balpen...). Voor andere materialen zeggen ze dat het niet verplicht is dat

de leerlingen dit zelf meebrengen, maar wel nuttig (lijm, kleurpotloden, schaar,...). Zij hebben hiertoe destijds reeds het secretariaat van de Commissie Zorgvuldig Bestuur gecontacteerd en hebben het antwoord toen via mail overgemaakt aan de directeur. Zij kregen daar echter geen reactie op. Bij het aanspreken hierover stelde de directeur dat hij de bepalingen op zijn eigen manier interpreteert en het budget op een andere manier gebruikt. Toen hun kind naar het tweede leerjaar ging en ze weer een lijstje ontvingen met materiaal dat ze dienden te voorzien, hebben de verzoekers de ouderraad van de school daarover gecontacteerd. De ouderraad heeft dit aangekaart bij de directeur en de directeur wilde zijn visie nog eens toelichten aan de verzoekers. De verzoekers hebben gevraagd om deze visie op mail te zetten maar daar is nooit een reactie op gekomen. De dochter van de verzoekers zit nu in het derde leerjaar en op het einde van het vorige schooljaar ontvingen zij opnieuw een brief met aan te schaffen materiaal. De verzoekers wensen over te gaan tot een formele klacht wegens het niet naleven van het decreet ten nadele van de ouders.

3. INHOUD van het VERWEER

De verwerende partij stelt dat de school al deze materialen ondubbelzinnig aanbiedt in alle klaswerkingen. Het zijn verbruiksmiddelen in hun werking. Deze materialen staan vrij toegankelijk en in voldoende mate in de klas. Kinderen maken er dagelijks gebruik van. Niet één kind is uitgesloten geweest van taken omdat het niet zou beschikken over de nodige materialen. Nooit is er aan ouders schoolmateriaal voor het behalen van eindtermen doorgerekend via de schoolfactuur.

Het materiaal is voor iedereen beschikbaar.

Het budget werd tot op heden uitgegeven aan de materialen die voor iedereen vrij toegankelijk zijn in elke klas. Dit kan worden aangetoond met de jaarlijkse facturen van de leverancier.

De schoolraad heeft inzage in de begroting en de jaarcijfers. De ouderraad is hierin vertegenwoordigd. De dagelijkse praktijk in acht genomen hebben de ouders kunnen vaststellen dat de nodige materialen vrij beschikbaar staan voor alle kinderen. De school legt de essentie die het betreffende decreet wil aanpakken, niet naast zich neer.

Wat de bijgevoegde communicatie betreft, wijst de verwerende partij erop dat de brieven L1 en L2 waarnaar verwezen wordt, niet meer worden gebruikt sinds het schooljaar 2023 – 2024.

In de bijgestelde brieven uit het schooljaar 2023 (zie brief L3) wordt niet gevraagd om de materialen aan te kopen, wel wordt de mogelijkheid geformuleerd om eigen materiaal te gebruiken.

De gevoegde communicatie (L1 en L2) werd schoolbreed bijgestuurd in het voorjaar van 2023 en verspreid met de nieuwe standaard vermelding (L3).

Dit betreft de gevoerde communicatie aan de ouders, niet de gerealiseerde dagelijkse praktijk. De school heeft het decreet nooit naast zich neergelegd.

In hun werking beschikken de kinderen vanaf 19 februari hoofdelijk over de vermelde materialen. Aanvullend materiaal is nog steeds beschikbaar in alle klassen. Deze bijsturing

wordt/werd besproken tijdens het teamoverleg van 30 januari 2024, de ouderraad van 8 februari 2024 en de schoolraad van 26 februari. De bijgestelde werking wordt via een brief gecommuniceerd aan de ouders van de school.

Omdat de formulering van de communicatie aan de ouders als te suggestief zou kunnen worden beschouwd en de ouders zou kunnen overhalen om onnodige aankopen te doen, werd de werking bijgesteld en werd een communicatie verstuurd na overleg met het team en de ouderraad.

Ook het schoolreglement zou worden bijgestuurd – dit werd geagendeerd op de schoolraad van 26 februari.

Als besluit stelt de verwerende partij dat de school akte heeft genomen van de klacht die geformuleerd werd en volgende stappen neemt om de werking bij te sturen: alle materialen worden opnieuw aangekocht op het leerlingenaantal lagere school; materialen worden hoofdelijk toegekend aan de leerlingen met ingang van 19 februari; het thema wordt/werd besproken op een teamoverleg, de ouderraad, de schoolraad; de ouders worden op de hoogte gebracht van de bijgestelde werking; de school biedt excuses aan bij de ouders waar de communicatie verwarring of onbegrip veroorzaakte.

4. ZITTING COMMISSIE

4.1 Datum en uur: 20 februari 2024 (om 13.45h)

4.2. Kamer

Kamer bevoegd voor het basisonderwijs.

4.3. Commissieleden

De Commissie is in overeenstemming met artikel VII.2 Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs en de ministeriële besluiten van 14 juli 2015 en 21 mei 2019 betreffende de samenstelling van de Commissie Zorgvuldig Bestuur als volgt geldig samengesteld:

De heer Bengt Verbeeck, voorzitter.

Ivo Van Genechten, Rita Lambregts, Luc Faes en Paul De Cock, leden.

4.4 Aanwezige betrokkenen, getuigen, deskundigen, raadslieden

- Voor verzoekende partij: (W) en (X)

- Voor verwerende partij: (Yz) (directeur basisschool (Y)) en (Zz) (algemeen directeur)

4.5. Stemming

De Commissie heeft na beraadslaging eenparig de volgende conclusies en beslissing opgesteld.

5. BESLISSING

5.1. Regelgeving

* Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016.

Artikel VII.5

De Commissie beslist over de gegrondheid van klachten van belanghebbenden inzake :

- 1° de internationaalrechtelijke en grondwettelijke beginselen inzake de kosteloosheid van het onderwijs, de beginselen vermeld in artikel 27 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, artikel 35 van de codificatie betreffende het secundair onderwijs, en artikel 6, 6°, van het decreet van 1 december 1998 betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding, de bijdrageregeling, bedoeld in artikel 27bis en 27ter, §1, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, en de regeling met betrekking tot persoonlijke bijdrage, bedoeld in artikel 38 tot en met 41 van het decreet van 16 juni 2023 over de onderwijsinternaten;
- 2° (...)
- 3° (...)

Wanneer zij oordeelt dat een klacht gegrond is, kan zij beslissen om:

- 1° een gedeeltelijke terugbetaling van de werkingsmiddelen van de betrokken school, de betrokken instelling, het betrokken centrum voor leerlingenbegeleiding of de betrokken instelling voor deeltijds kunstonderwijs op te leggen. De terugvordering of inhouding kan echter niet meer bedragen dan 10 procent van deze werkingsmiddelen en kan er niet toe leiden dat het aandeel in de werkingsmiddelen dat bestemd is voor personeelsaangelegenheden in absolute cijfers kleiner wordt dan wanneer de maatregel niet zou getroffen zijn;
- 2° (.....)

Deze sanctie wordt slechts uitvoerbaar de dag nadat de termijn om beroep in te stellen bij de Vlaamse regering verstreken is.

Voorafgaandelijk aan het opleggen van een sanctie nodigt de Commissie het betrokken schoolbestuur, de betrokken inrichtende macht of het betrokken bestuur uit om de bestreden rechtshandeling in te trekken of te herzien of in een passende genoegdoening te voorzien.

* 25 februari 1997 - Decreet basisonderwijs

Artikel 27

In de door de gemeenschap gefinancierde of gesubsidieerde basis-, kleuter- of lagere scholen kan geen direct of indirect inschrijvingsgeld worden gevraagd. Evenmin kunnen er bijdragen worden gevraagd voor kosten die gemaakt worden om een eindterm te realiseren of een ontwikkelingsdoel na te streven.

De lijst met materialen die bij gebruik kosteloos ter beschikking dienen gesteld te worden om de eindtermen te realiseren of de ontwikkelingsdoelen na te streven, vormt een bijlage 1 bij dit decreet.

Artikel 27bis

§ 1. Het schoolbestuur kan aan de ouders een bijdrage vragen voor :

- 1° activiteiten die niet noodzakelijk zijn voor het realiseren van de eindtermen of het nastreven van de ontwikkelingsdoelen;

- 2° verplichte materialen die niet begrepen zitten onder artikel 27 en waarvan de ouders het te besteden bedrag niet zelf kunnen bepalen;

- 3° meerdaagse extra-muros activiteiten.

§ 2. Voor de berekening van het maximumbedrag van de bijdrage, vermeld in § 1, 1° en 2°, wordt vanaf 1 september 2015 uitgegaan van de volgende basisbedragen per schooljaar:

...

§ 3.(...)

§ 4. (...)

Artikel 27ter

§ 1. De kosten die niet vervat zitten in artikel 27bis, § 1, zijn niet onderworpen aan de maximumfactuur. Deze kosten worden kenbaar gemaakt in de bijdrageregeling. De gevraagde kostprijs moet steeds in verhouding zijn tot de geleverde prestatie.

§ 2. Na overleg binnen de schoolraad legt het schoolbestuur de lijst vast van bijdragen die aan de ouders kunnen worden gevraagd, zoals bepaald in artikel 27bis en § 1 van dit artikel evenals de afwijkingen die op deze bijdrageregeling worden toegekend.

Deze bijdragen kunnen niet in één keer aan de ouders gevraagd worden, maar enkel gespreid over minstens drie keer gedurende het schooljaar.

§ 3. Vragen in verband met de toepassing van de beginselen vermeld in de artikelen 27, 27bis en 27ter en klachten in verband met inbreuken op deze beginselen kunnen door iedere belanghebbende ingediend worden bij de Commissie Zorgvuldig Bestuur.

Artikel 37

§ 1. Een schoolbestuur moet, met uitzondering van een vestigingsplaats bij een ziekenhuis en bij categorieën van residentiële settings die de regering bepaalt, voor elk van zijn scholen met toepassing van de regelgeving inzake medezeggenschap een schoolreglement opstellen dat de betrekkingen tussen het schoolbestuur en de ouders en leerlingen regelt.

§ 2. Voor het kleuteronderwijs bevat het schoolreglement ten minste de volgende elementen:

...

2° de bijdrageregeling bedoeld in artikel 27ter, § 2.

...

§ 3. Voor het lager onderwijs bevat het schoolreglement ten minste de volgende elementen:

...

7° de bijdrageregeling bedoeld in artikel 27ter, § 2;

...

§4. ...

§ 5. Voor materies waarbij ouders een individuele keuze kunnen maken, die door een regelgeving gegarandeerd wordt, kan die individuele keuze niet via het schoolreglement geregeld worden.

Artikel 37bis

§ 1. ...

§ 2. Voorafgaand aan een inschrijving biedt het schoolbestuur schriftelijk of via elektronische drager het pedagogisch project als vermeld in artikel 28, § 1, 2°, en 47, § 1, 1°, en het schoolreglement, vermeld in artikel 37, aan de ouders en de leerling aan en geeft hierbij, indien de ouders dit wensen, toelichting. Indien het schoolbestuur het pedagogisch project of het schoolreglement via elektronische drager ter beschikking stelt, vraagt het de ouders of ze een papieren versie wensen te ontvangen.

De inschrijving wordt genomen na ondertekening voor akkoord van de ouders van dit pedagogisch project en dit schoolreglement.

Bij elke wijziging van het pedagogisch project of het schoolreglement informeert het schoolbestuur de ouders schriftelijk of via elektronische drager over die wijziging en geeft hierbij, indien ouders dit wensen, toelichting. Ouders verklaren zich dan opnieuw schriftelijk of digitaal akkoord. Ouders die erom verzoeken, ontvangen steeds een papieren versie van het pedagogisch project of het schoolreglement. Indien de ouders zich met de wijziging niet akkoord verklaren, dan wordt aan de inschrijving van het kind een einde gesteld op 31 augustus van het lopende schooljaar.

Een wijziging van het pedagogisch project of schoolreglement kan ten vroegste uitwerking hebben in het daaropvolgende schooljaar tenzij die wijziging het rechtstreekse gevolg is van nieuwe regelgeving.

§3. ...

** Omzendbrief BaO 2002/3 van 21 februari 2002 betreffende zorgvuldig bestuur in het basisonderwijs.*

** Omzendbrief BaO/2007/05 van 22 juni 2007 betreffende kostenbeheersing in het basisonderwijs.*

5.2. Bevoegdheid

De Commissie is van oordeel dat zij, rekening houdende met de aangehaalde feiten en de geldende regelgeving, bevoegd is.

5.3. Beslissing

5.3.1. Kostenbeheersing in het basisonderwijs. Algemeen.

De kosteloosheid van het basisonderwijs zoals dat in internationale verdragen, de grondwet en het decreet basisonderwijs is omschreven, houdt in dat er in het door de gemeenschap gefinancierde of gesubsidieerde lager onderwijs geen direct of indirect inschrijvingsgeld kan worden gevraagd. Evenmin kunnen er bijdragen worden gevraagd voor kosten die gemaakt worden om een eindterm te bereiken of een ontwikkelingsdoel na te streven. Dat houdt niet in dat aan de ouders nooit geldelijke bijdragen kunnen worden gevraagd.

In aanvulling op het noodzakelijke onderwijsprogramma kunnen de scholen, met het oog op het optimaliseren van het onderwijsaanbod, voor leerlingen onderwijsactiviteiten organiseren die niet noodzakelijk zijn voor het bereiken van de eindtermen en het nastreven van de ontwikkelingsdoelen, zowel binnen als buiten de lestijden en al of niet binnen de schoolgebouwen. Sommige van deze activiteiten kunnen zij voor de leerlingen verplichtend stellen. Voor deze bijkomende activiteiten geldt het principe van de kosteloosheid niet. Het decreet basisonderwijs voert op dat punt geen kosteloosheid in, maar beoogt een kostenbeperking te realiseren. Het decreet stelt daarom maximumbedragen vast die de school kan vragen voor een aantal activiteiten die niet noodzakelijk zijn om de eindtermen te bereiken of de ontwikkelingsdoelen na te streven.

Daarnaast kunnen ook bijdragen worden gevraagd voor afzonderlijke dienstverlening (zoals maaltijden, middagtoezicht) die niet verplicht gesteld kan worden. Dergelijke bijdragen moeten in een correcte verhouding staan tot de werkelijke kostprijs van de verleende diensten.

De onderwijsregelgeving bepaalt dat de omvang van de bijdrage ter sprake komt via overleg in de schoolraad en dat er afwijkingen zijn voor minder gegoede ouders. De vergelijking tussen te maken kosten en gevraagde bijdragen dient in eerste instantie te gebeuren in de participatieorganen. Het schoolbestuur dient daarna bij de inschrijving alle ouders via het schoolreglement duidelijk en precies op de hoogte te brengen van de verschillende soorten bijdragen.

5.3.2. Toepassing.

De klacht is gericht tegen de vraag van de betrokken school aan de ouders om bepaald schoolmateriaal aan te kopen dat volgens de verzoekers door de school zelf dient te worden voorzien. Zo worden de ouders volgens hen gevraagd om o.a. potlood, slijper, balpen zelf aan te kopen. Voor ander materiaal zegt de school volgens hen dat het niet verplicht is dat de leerlingen dit zelf meebrengen, maar wel nuttig is (bijvoorbeeld lijm, kleurpotloden, schaar...).

De decreetgever heeft de lijst met materialen vastgelegd die kosteloos ter beschikking moeten worden gesteld omdat die nodig zijn om de eindtermen te bereiken of de ontwikkelingsdoelen na te streven. Deze lijst vormt een bijlage bij het decreet basisonderwijs.

De materialen die de verzoekende partij opsomt zijn in deze lijst opgenomen. Het betreft onder andere (kleur)potloden, pennen, stiften, een slijper, lijm, schaar.

Volgens de verwerende partij werd dit materiaal ondubbelzinnig aangeboden in alle klaswerkingen. Deze materialen zouden vrij toegankelijk staan in alle klassen. De verwerende partij wil wel meegaan in de gedachtegang dat de formulering aan de ouders hieromtrent nog wat te suggestief is.

Uit de bijlage 2 van de verzoekers blijkt dat bij de start van het eerste leerjaar een brief werd meegegeven aan de ouders waarin onder andere wordt gesteld:

“(...) Om dat goed onder de knie te krijgen is het handig als je volgende spulletjes meebrengt:

- een boekentas
- een pennenzak met
 - o potlood (*Tip! Een ‘triple grip potlood’ is het handigste potlood om te leren schrijven*)
 - o (bal)pen
 - o gom
 - o slijper (met potje)
- 1 ringmap met **2 ringen**, voorzien van naametiket (rugbreedte 5 cm)

(...)

Voor bepaalde activiteiten heb je nog andere zaken nodig. Het is handig als je je eigen materiaal hebt, maar niet verplicht:

- o schaar
- o lijmstift
- o kleurpotloden
- o stiften

Gelieve overal je naam of initialen op te noteren!”

Bij de start van het tweede leerjaar werd opnieuw een brief meegegeven. Hierin wordt gesteld:

“Om vlot te kunnen starten is het nodig om het volgende mee te brengen:

- 2 ringmappen A4 formaat (rug 4cm) met twee ringen voorzien van een naametiket
- een rekkermap (A4) voor brieven, huistaken,...
- kaftpapier (om thuis je boeken mee te kaften)
- een boekentas
- een pennendoos of pennenzak
- een gom
- een slijper met potje
- een doos papieren zakdoekjes

- een schilderschort met je naam erop (een versleten hemd van papa kan hier perfect voor dienen)
- turnkledij van de school en turnpantoffel in turnzak (graag overal een naam op schrijven)

Voor bepaalde activiteiten heb je nog andere zaken nodig. Het is handig, maar niet verplicht, hierbij je eigen materiaal te kunnen gebruiken. Dit zowel thuis als in de klas.

- klein latje van 15 cm
- schaar
- lijmstift (geen lopende lijm!)
- blauwe en rode balpen
- een stabilopen met reserve inktpatronen
- grijs tekenpotlood
- kleurpotloden en stiften
- een gele en groene fluostift

Voorzie al je spullen van je **naam**. Dat voorkomt veel kleine verdrietjes!

Je moet ook niet alles nieuw kopen. Ik ben er zeker van dat je nog heel wat materiaal hebt van in het eerste leerjaar.”

Bij de start van het derde leerjaar werd opnieuw een brief meegegeven.

Hierin wordt nu gesteld:

“Om vlot te kunnen starten, voorzie je:

- ✓ een boekentas
- ✓ een pennenzak
- ✓ 1 rol kaftpapier (om thuis je boeken te kaften)
- ✓ 2 grote ringmappen (rug 4 cm) met 2 ringen voorzien van een naametiket
- ✓ rekkermat (= huistakenmat)
- ✓ een doos papieren zakdoekjes
- ✓ schilderschort (een versleten hemd van papa kan hiervoor perfect dienen)
- ✓ turnkledij van de school én turnpantoffel in turnzak
- ✓ badpak/aansluitende zwembroek en badhanddoek in zwemzak (enkel meebrengen de dag dat het zwemmen is)
- ✓ dun zitkussentje voor op je stoel te leggen (voor wie graag comfortabel de les volgt 😊)

In onze klas gebruiken we vaak onderstaande materialen:

- ✓ meetlat van 30 cm (doorschijnend)
- ✓ schaar
- ✓ lijmstift (geen lopende of gekleurde lijm)
- ✓ grijs tekenpotlood
- ✓ kleurpotloden
- ✓ viltstiften
- ✓ gele fluostift
- ✓ blauwe, rode en groene balpen
- ✓ een gom
- ✓ een slijper mét potje
- ✓ blauwe schrijfpennen met reserve inktpatronen.

Deze materialen zijn steeds beschikbaar in de klas en kunnen gebruikt worden tijdens de leeractiviteiten. Je mag je eigen materiaal gebruiken wanneer je dit bij je hebt. Koop niet alles

nieuw! Ik ben er zeker van dat je nog heel wat materiaal van het vorig schooljaar kan gebruiken. Voorzie alle persoonlijk materiaal van je naam!”

Met de verzoekende partij is de Commissie van oordeel dat de brieven zoals die aanvankelijk (in het eerste en tweede leerjaar) werden meegegeven suggereren dat wordt verwacht dat de leerlingen zelf het opgesomde materiaal, waaronder bijvoorbeeld ook een gom en slijper, meebrengen naar school. Hieruit blijkt in ieder geval niet ondubbelzinnig dat de ouders de vermelde materialen niet zelf zouden moeten meebrengen en/of aankopen, omdat deze, conform de regelgeving, gratis door de school ter beschikking moeten worden gesteld.

In de laatste brief (voor het derde leerjaar) werd wel al een duidelijker onderscheid gemaakt tussen de zaken die effectief door de ouders zouden moeten worden voorzien (zoals een boekentas, turnkledij, zitkussentje...) en andere materialen “*die in de klas gebruikt worden*”. De tweede lijst betreft materialen die kosteloos ter beschikking moeten worden gesteld door deze school. Wat deze laatste materialen betreft, wordt in de brief vermeld dat deze steeds beschikbaar zijn in de klas. Anderzijds wordt ook toegevoegd dat niet alles nieuw moet worden gekocht en dat alle persoonlijk materiaal van de eigen naam moet worden voorzien. De Commissie neemt aan dat ouders die niet met de materie vertrouwd zijn, op basis hiervan zouden kunnen twijfelen of zij de vermelde materialen, die volgens de regelgeving door de school gratis ter beschikking moeten worden gesteld, dan toch niet zelf moeten meebrengen en/of aankopen. De Commissie meent dat over het gratis zijn van bepaalde materialen geen onduidelijkheid mag bestaan en verwacht van de school dat zij de ouders hierover correct en ondubbelzinnig informeert (zie CZB/KL/KBO/2008/208; CZB/KL/KBO/2012/314).

De Commissie stelde bovendien eerder reeds het niet passend te vinden dat expliciet werd gecommuniceerd aan de ouders dat zij materialen die de school gratis moet aanbieden, vrijblijvend zelf kunnen aanschaffen, omdat dit een zekere druk legt op ouders om hiervoor toch zelf in te staan en een stigmatiserend effect dreigt te hebben ten opzichte van ouders die daarvoor niet de financiële middelen kunnen of willen vrijmaken (zie CZB/KL/KBO/2021/452b).

De verwerende partij erkent overigens zelf het mogelijks suggestieve karakter van haar communicatie, hetgeen ook wordt bevestigd door het feit dat zij haar werking op dit punt recent nog verder heeft bijgestuurd (zie verder).

De klacht is in die zin dan ook gegrond.

De Commissie noteert evenwel dat de school inmiddels inspanningen heeft geleverd om haar werking op dit vlak bij te stellen.

Zo zou de verwerende partij de volgende stappen nemen om de werking bij te sturen: het opnieuw aankopen van materiaal op het leerlingenaantal van de lagere school, het hoofdelijk toekennen van de materialen aan de leerlingen met ingang van 19 februari, bespreking van het thema op een teamoverleg, ouderraad en schoolraad, het op de hoogte brengen van de ouders van de bijgestelde werking en het aanbieden van excuses aan de ouders waar de communicatie verwarring of onbegrip veroorzaakte.

Inmiddels zou, na overleg met de ouderraad, een nieuwe communicatie zijn uitgestuurd waarin wordt vermeld:

“Beste ouders

Naar aanleiding van een klacht bij de Commissie Zorgvuldig Bestuur betreffende de kosteloosheid van het basisonderwijs, stellen we onze werking bij. De klasmaterialen die voor iedereen ruim beschikbaar stonden, worden vanaf nu hoofdelijk toegekend.

Op maandag 19 februari ontvangen de kinderen van de lagere school een pennendoos die gevuld zal zijn met onderstaande materialen.

Artikel

Potlood

Gom

Balpen blauw

Balpen rood

Balpen zwart

Balpen groen

Meetlat 15cm

Meetlat 30cm

Geodriehoek

Kleurpotloden

Kleurstiften

Markeerstift geel

Markeerstift groen

Vulpen

Lijmstift

Slijper + potje

De kosteloosheid van het basisonderwijs werd in het leven geroepen opdat onderwijs voor alle leerlingen toegankelijk zou zijn. Dit houdt in dat alles wat in strikte betekenis te maken heeft met het bereiken van de eindtermen of het nastreven ervan kosteloos moet zijn. Als katholieke dorpsschool staan we achter deze maatregel.

In onze communicaties betreffende schoolmateriaal in de lagere school blijken we te suggestief wanneer we stellen dat alle materialen vrij toegankelijk zijn maar eigen materialen gebruikt mogen worden. Daarom passen we onze communicatie en onze praktijk nu aan.”

Ook het schoolreglement zou worden aangepast. Deze bijsturing zou reeds zijn besproken tijdens het teamoverleg van 30 januari 2024, de ouderraad van 8 februari 2024 en zou tevens besproken worden op de schoolraad van 26 februari 2024.

Waar de verwerende partij stelt dat zij inmiddels de nodige stappen onderneemt om haar werking bij te sturen, dient de Commissie vast te stellen dat zij thans (nog) niet over voldoende informatie beschikt om te kunnen nagaan *of en hoe* deze stappen in de praktijk effectief worden uitgevoerd. Zo werd vermeld dat de bijsturing van de werking zou worden besproken op de schoolraad van 26 februari 2024; op de datum van de zitting van de Commissie Zorgvuldig Bestuur (20 februari 2024) moest deze bespreking echter nog plaatsvinden.

De Commissie verzoekt daarom aan de verwerende partij om het verslag van de schoolraad over te maken.

5.3.3. De Commissie komt tot volgende beslissing:

De Commissie stelt vast dat door de verwerende partij een zekere druk op de ouders wordt gelegd om zelf in te staan voor schoolmateriaal dat nodig is om de eindtermen te bereiken of de ontwikkelingsdoelen na te streven (conform de lijst met materialen van het Decreet Basisonderwijs) en dat aldus ondubbelzinnig kosteloos door de school dient ter beschikking te worden gesteld.

Op dit punt is de klacht gegrond.

De Commissie neemt evenwel akte van het feit dat de school inmiddels inspanningen heeft geleverd om haar werking op dit punt bij te sturen onder andere door dit schoolmateriaal opnieuw aan te kopen en hoofdelijk toe te kennen aan de leerlingen. Ook zou zij een communicatie hebben uitgestuurd aan de ouders en zou de bijsturing van het schoolreglement geagendeerd staan op de schoolraad van 26 februari 2024. De Commissie vraagt dat de verwerende partij het verslag van de schoolraad voorlegt waaruit het vereiste overleg daarover blijkt.

De Commissie nodigt de verwerende partij uit om uiterlijk binnen de twee maanden na de ontvangst van de beslissing mee te delen hoe zij aan de beslissing van de Commissie gevolg heeft gegeven of plant te geven.

5.4. Sanctieregeling

Artikel VII.5 codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016 bepaalt dat de Commissie, wanneer zij oordeelt dat een klacht gegrond is, kan beslissen om een gedeeltelijke terugbetaling van de werkingsmiddelen van de betrokken school op te leggen. De terugvordering of inhouding kan echter niet meer bedragen dan 10 procent van deze werkingsmiddelen en kan er niet toe leiden dat het aandeel in de werkingsmiddelen dat bestemd is voor personeelsaangelegenheden in absolute cijfers kleiner wordt dan wanneer de maatregel niet zou getroffen zijn.

Deze sanctie wordt slechts uitvoerbaar de dag nadat de termijn om beroep in te stellen bij de Vlaamse regering verstreken is.

Voorafgaandelijk aan het opleggen van een sanctie nodigt de Commissie het betrokken schoolbestuur uit om de bestreden rechtshandeling in te trekken of te herzien of in een passende genoegdoening te voorzien.

De Commissie nodigt de verwerende partij uit om haar uiterlijk binnen de 2 maanden na de ontvangst van deze beslissing mee te delen hoe zij aan de beslissing van de Commissie gevolg heeft gegeven of plant te geven.

6. BEROEP

Tegen een beslissing van de Commissie kan binnen een termijn van zestig kalenderdagen die ingaat de tweede dag na de postdatum van de betekening van deze beslissing, bij aangetekend schrijven een beroep bij de Vlaamse Regering, in de persoon van de Minister van Onderwijs, ingesteld worden (met een afschrift aan het secretariaat van de Commissie).

Brussel, 20 februari 2024

Frederik Stevens
Waarnemend Secretaris

Bengt Verbeeck
Voorzitter